

نسبت های مالی

راهکارهای جامع مالی و فروش

www.saammohaseb.com

فرمول و تعریف نسبت های مالی و هدف و کاربرد های آن ها:

نسبت های نقدینگی: نقدینگی یعنی توانایی شرکت در انجام تعهدات مالی خود، با استفاده از نسبت های نقدینگی می توان بررسی کرد که آیا شرکت می تواند به تعهدات مالی کوتاه مدت خود پاسخ دهد یا خیر.

نسبت جاری = $\frac{\text{دارایی های جاری}}{\text{بدهی های جاری}}$ اندازه گیری توانایی پرداخت بدهی کوتاه مدت

معروفترین نسبت نقدینگی ، نسبت جاری می باشد، هرچه این نسبت بالاتر باشد، احتمال بیشتری وجود دارد که شرکت بتواند تعهدات کوتاه مدت خود را بپردازد و بیانگر وضعیت مطلوب نقدینگی می باشد. در مقابل اگر این نسبت بیش از این اندازه بزرگ باشد، بیانگر عدم بکارگیری مناسب دارایی ها می باشد، نسبت جاری کمتر از یک بدین معناست که شرکت سرمایه در گردش منفی دارد و احتمالاً با بحران نقدینگی روبروست.

نسبت آنی (سریع) = $\frac{\text{نقد+اوراق قابل بهادار کوتاه مدت+دریافتهای تجاری}}{\text{بدهی های جاری}}$ اندازه گیری r قدرت نقدینگی آنی (سریع)

این نسبت، معیار سخت گیرانه تری در مورد نقدینگی شرکت می باشد زیرا شامل موجودی کالا و سایر دارایی هایی که نقدینگی زیادی ندارند، نمی باشد. هرچه این نسبت بالاتر باشد، احتمال بیشتری وجود دارد که شرکت بتواند تعهدات کوتاه مدت خود را بپردازد.

نسبت نقدی = $\frac{\text{اوراق بهادار قابل فروش کوتاه مدت+نقد}}{\text{بدهی های جاری}}$ اندازه گیری قدرت نقدینگی

محافظه کارانه ترین معیار نقدینگی، نسبت نقدی میباشد، هرچه این نسبت بالاتر باشد احتمال بیشتری وجود دارد که شرکت بتواند تعهدات کوتاه مدت خود را بپردازد.

نسبت های فعالیت (کارایی): این نسبت ها نشان میدهند که شرکت از دارایی های مختلفی همچون موجودی کالا و دارایی های ثابت چگونه استفاده کرده است. این نسبت ها همچنین بیانگر میزان کارایی مدیریت شرکت بر دارایی ها می باشد.

گردش موجودی کالا = $\frac{\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}}{\text{میانگین موجودی کالای ابتدا و انتهای دوره}}$ کارایی و مدیریت بر موجودی کالا

این نسبت معیار کارایی با توجه به پردازش و مدیریت موجودی کالا می باشد که نشان می دهد که در طی سال، چند بار کالا تولید شده و سپس فروخته شده است.

دوره پردازش کالا = $\frac{۳۶۵}{\text{گردش موجودی کالا}}$ مدت زمان مورد نیاز جهت پردازش موجودی کالا

دوره پردازش کالا باید نزدیک به عرف صنعت باشد. دوره پردازش موجودی کالا بسیار زیاد به این معناست که سرمایه زیادی در موجودی کالا به کار گرفته شده است و می تواند بدین معنا باشد که موجودی کالا قدیمی و فرسوده شده است. همچنین مقدار بسیار پایینی برای این نسبت می تواند بدین معنا باشد که شرکت موجودی کالای کافی در اختیار ندارد که این مورد می تواند به فروش صدمه وارد کند.

گردش کل دارایی ها = $\frac{\text{درآمد فروش}}{\text{میانگین کل داراییهای ابتدا و انتهای دوره}}$ اثر بخشی استفاده از دارایی ها جهت تولید درآمد

اثر بخشی استفاده شرکت از کل دارایی هایش به منظور ایجاد درآمد، تو سط این نسبت سنجیده میشود، زمانی که شرکت به ظرفیت تولیدی خود برسد، این نسبت حداکثر خواهد شد و در نتیجه هرچه این نسبت افزایش پیدا کند، بیانگر فعالیت بیشتر واحد تجاری می باشد. این نسبت نیز باید با عرف صنعت همخوانی و مطابقت داشته باشد.

گردش دارایی های ثابت = $\frac{\text{درآمد فروش}}{\text{میانگین کل داراییهای ابتدا و انتهای دوره}}$

اثر بخشی استفاده از دارایی های ثابت توسط شرکت جهت تولید در آمد توسط این نسبت اندازه گیری میشود. اگر این نسبت با عرف صنعت سازگار باشد، مطلوب خواهد بود نسبت بسیار بالای این معیار نشان میدهد که شرکت تجهیزات قدیمی دارد و یا حداقل شرکت به احتمال زیاد در آینده ای نزدیک متحمل مخارج سرمایه ای شود تا ظرفیت ایجاد درآمد را افزایش دهد.

دوره وصول مطالبات = $\frac{\text{حساب های دریافتی}}{\text{متوسط فروش نسبه روزانه}}$ مدت زمان وصول مطالبات از مشتریان

این نسبت مدت زمانی را که طول میکشد تا مشتریان شرکت بدهی خود را بپردازند، نشان می دهد. این نسبت باید با عرف صنعت مطابقت داشته باشد، شرایط اعتباری شرکت نیز معیار مهم دیگری است که برای تفسیر این نسبت از آن استفاده میشود دوره وصول مطالباتی که بسیار بالاست بدین معناست که مشتریان شرکت در پرداخت صورتحساب های خود بسیار کند عمل می کنند و این می تواند بدین معنا باشد که سرمایه در دارایی شرکت قفل شده است. همچنین نسبت پایین دوره وصول مطالبات بدین معنا می تواند باشد که سیاست اعتباری شرکت بسیار سختگیرانه است و این می تواند به فروش شرکت صدمه وارد کند.

نسبت های قدرت پرداخت دیون (اهرمی): این گروه از نسبت ها، اطلاعاتی پیرامون اهرم مالی شرکت و توانایی پرداخت تعهدات بلند مدت شرکت را در اختیار تحلیل گر قرار می دهد.

$$\text{نسبت بدهی} = \frac{\text{کل بدهی ها}}{\text{کل دارایی ها}}$$

میزان حجم تامین مالی از محل بدهی ها

این نسبت نشان می دهد که چه میزان از دارایی ها از محل بدهی ها تامین شده اند. هرچه نسبت بدهی افزایش یابد، سود آوری شرکت نیز افزایش خواهد یافت، مشروط بر اینکه نرخ بازده دارایی ها بیش از نرخ بهره بازده دارایی ها بیش از نرخ بهره بدهی ها باشد. از سوی دیگر هرچه نسبت بدهی افزایش یابد، ریسک مالی (عدم پرداخت بدهی ها و ورشکستگی شرکت) افزایش خواهد یافت.

$$\text{توانایی پرداخت بهره (پوشش بهره)} = \frac{\text{سود قبل از بهره و مالیات}}{\text{هزینه بهره}}$$

توانایی پرداخت هزینه های بهره

این نسبت نشان میدهد تا چه اندازه می توان از محل سود قبل از بهره و مالیات هزینه بهره را پوشش داد. اگر این نسبت افزایش یابد، نشان می دهد توانایی شرکت در پرداخت بدهی های خود بیشتر است.

$$\text{بدهی به ارزش ویژه} = \frac{\text{کل بدهی ها}}{\text{ارزش ویژه (حقوق صاحبان سهام)}}$$

میزان حجم تامین مالی از محل بدهی ها به کل سرمایه

این نسبت نشان می دهد تامین مالی بلند مدت توسط بستانکاران در مقابل صاحبان سهام چگونه است. افزایش و یا کاهش در این نرخ بیانگر اتکای بیشتر و یا کمتر بر بدهی ها به عنوان منبع تامین مالی می باشد

نسبت های سودآوری: با محاسبه این نسبت ها، عملکرد کلی شرکت ارزیابی شده و میزان و چگونگی سود آوری شرکت تحلیل خواهد شد. در واقع این نسبت ها انعکاس دهنده توانایی شرکت در ایجاد سود عملیاتی و سود خالص می باشد.

$$\text{نسبت سود به فروش (حاشیه سود)} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{درآمد فروش}}$$

میزان سود خالص ایجاد شده به ازای هر ریال درآمد

تحلیلگران باید در رابطه با پایین بودن این نسبت نگران باشند. نسبت سود به فروش باید مبتنی بر سود خالص ناشی از عملیات مستمر باشد زیرا تحلیلگران باید اساساً نگران انتظارات آتی باشند و اقلامی مانند عملیات متوقف شده در آینده بر شرکت تاثیر نخواهد گذاشت.

نسبت سود عملیاتی به فروش = $\frac{\text{سود عملیاتی}}{\text{درآمد فروش}}$ میزان سود عملیاتی ایجاد شده به ازای هر ریال درآمد

سود عملیاتی شامل برخی اقلام غیر عملیاتی مثل سود ناشی از سرمایه گذاری ها می باشد. تحلیلگر باید در استفاده از سود عملیاتی برای محاسبه این نسبت یکنواختی را رعایت نماید. تحلیلگر باید در مورد پایین بودن این نسبت، ملاحظات خود را اعمال نماید.

نرخ بازده دارایی ها = $\frac{(\text{نرخ مالیات} - 1) \text{ هزینه بهره} + \text{سود خالص}}{\text{میانگین کل داراییها}}$ میزان سود ایجاد شده به ازای هر ریال دارایی

بازده دارایی ها، توفیق شرکت در استفاده از دارایی های خود در جهت کسب سود برای افرادی که واحد تجاری را تامین مالی می نماید، اندازه گیری می کند اعتبار دهندگان به شرکت وام داده اند و بهره می گیرند. سهامداران در سهام شرکت سهامی سرمایه گذاری نموده اند و انتظار دارند که شرکت سود کسب کند. جمع هزینه بهره و سود ویژه، بازده دو گروهی است که فعالیت های شرکت را تامین مالی نموده اند.

نرخ بازده کل حقوق صاحبان سهام = $\frac{\text{سود خالص}}{\text{میانگین کل حقوق صاحبان سهام}}$ میزان سود ایجاد شده به ازای هر ریال سرمایه

این نسبت نشان می دهد که به ازای یک ریال سرمایه گذاری انجام شده، چه میزان سود توسط شرکت ایجاد شده است. بالا بودن این نسبت قدرت سود آوری بالای شرکت را نشان می دهد.

نسبت های ارزش بازار: این نسبت ها عملکرد کلی شرکت را در حوزه بازار سهام نشان می دهد.

قیمت به سود هر سهم (P/E) = $\frac{\text{قیمت هر سهم}}{\text{سود هر سهم}}$ عملکرد قیمت سهم در برابر سود شرکت

این نسبت نشان می دهد که قیمت سهم شرکت چند برابر میزان سود گزارش شده است.

عملکرد ارزش بازار در برابر ارزش
قیمت به ارزش دفتری هر سهم = $\frac{\text{ارزش بازار هر سهم}}{\text{ارزش بازار هر سهم}}$
دفتری شرکت

این نسبت بیانگر آن است که شرکت در مقایسه با ارزش دفتری هر سهم، چه عملکردی در حوزه ارزش بازار از خود نشان داده است.